Місячний Економічний Моніторинг України

- Арешт колишнього Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко може ускладнити переговори щодо створення ЗВТ з ЄС.
- Зростання реального ВВП уповільнилось до 3,8% дпр у другому кварталі.
- Промисловий випуск зріс на 8,9% дпр у червні.
- Було підвищено тарифи на газ для промислових споживачів, але збережено для населення.
- Дефіцит поточного рахунку збільшився до 2,5 млрд дол. США у першому півріччі.
- Сальдо рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій стало від'ємним в червні.
- Доходи Державного бюджету значно зросли в першому півріччі.
- ІСЦ сезонно скоротився в липні порівняно із червнем.
- Обмінний курс залишався стабільним.
- Тема місяця: Державні закупівлі

№8 (130)
серпень
2011

Населення: 45,6 млн.
Промислове виробництво/ВВП: 28%
Сільськогосподарське виробництво/ВВП: 8%
Інвестиції/ВВП: 19%
Експорт: Росія 25%, ЄС 28%
Імпорт: Росія 22%, ЄС 35%

Політика: Політика: Арешт Юлії Тимошенко

Судовий розгляд у справі колишнього Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко протягом липня призвів до її арешту 5 серпня. Суддя Печерського районного суду Родіон Кірєєв ухвалив рішення про взяття під варту Юлії Тимошенко в якості запобіжного заходу відносно неї на заміну підписки про невиїзд. Прокуратура звинувачує лідера опозиції у зловживанні службовим становищем при підписанні в 2009 році контракту щодо імпорту природного газу з Росії, який, з точки зору звинувачення, є невигідним для України.

Високопосадовці Європейського Союзу та Сполучених Штатів одразу висловили свою стурбованість з приводу арешту Тимошенко. Якщо ЄС посилається на необхідність дотримання Україною "високих стандартів, які ми очікуємо від країни, що претендує на політичну асоціацію з ЄС", уряд США закликав до перегляду ув'язнення Тимошенко і розгляду можливості її негайного звільнення. Подальше утримання Тимошенко під вартою, рішення про яке 8 серпня суд залишив у силі, викликає серйозні питання про дотримання Україною демократичних цінностей, що є передумовою для підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, включаючи поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі.

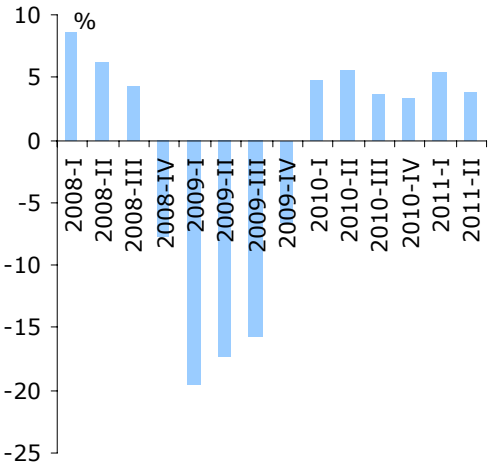
Реальний сектор: Реальний ВВП зріс на 3,8% дпр у другому кварталі 2011 року

За попередніми оцінками Держкомстату зростання реального ВВП сповільнилось до 3,8% дпр у другому кварталі 2011 року порівняно із 5,3% дпр в першому кварталі. Повільніший економічний ріст насамперед пояснюється низькою статистичною базою першого кварталу 2010 року.

Промислове виробництво дещо прискорило зростання до 8,9% дпр в червні, продовживши відновлення після економічної кризи. Виробництво коксу і нафтопродуктів зробило найбільший внесок до зростання: їх випуск збільшився на 21,7% дпр насамперед через ефект статистичної бази. Відновлення зовнішнього попиту забезпечило зростання випуску в хімічній промисловості та металургії відповідно на 19,5% дпр та 15,3% дпр. Темпи зростання випуску в машинобудуванні досягнув 15,8% дпр внаслідок більшого попиту як в середині країни, так і за кордоном. Випуск в харчовій промисловості знизився на 6,3% дпр насамперед через нижче виробництво яловичини та молочних продуктів.

В першому півріччі 2011 року темпи зростання вантажообігу прискорились до 10,4% дпр переважно внаслідок вищих обсягів перевезення хімічних продуктів. Обсяги будівельних робіт також

Динаміка реального ВВП

Джерело: Держкомстат

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

прискорились на 14,5% дпр, продовживши тенденцію до відновлення. Роздрібний товарообіг зріс на 15,2% в січні-червні завдяки сильному споживчому попиту. Водночас зростання випуску в сільському господарстві сповільнилось до 3,2% дпр через дещо гірші показники тваринництва.

Галузеві тенденції: Підвищено тарифи на газ для промислових споживачів

Енергетика. На початку липня Національна комісія регулювання електроенергетики (НКРЕ) підвищила тарифи на газ для промислових споживачів на друге півріччі 2011 року. Ціну було збільшено на 18,4% до 3023 грн за тисячу кубометрів (близько 377 дол. США). Тарифи було переглянуто внаслідок очікуваного підвищення ціни на імпортований з Росії газ в третьому та четвертому кварталах 2011 року. Із врахуванням цільової надбавки, ПДВ та витрат на транспортування кінцева роздрібна ціна для національних підприємств досягне близько 500 дол. США за тисячу кубометрів газу, що створить значний тиск на витрати. Разом з тим, так і не було прийнято рішення щодо підвищення тарифів на газ для теплогенеруючих компаній та населення.

Сільське господарство. В Україні очікується 47 млн т зернових у 2011 році, що на майже 8 млн т більше, ніж у 2010 році. У 2010/11 Україна була третьою у світі державою за обсягами експорту ячменю, четвертою – кукурудзи та восьмою – пшениці. Внутрішнє споживання зернових в Україні залишається незмінним впродовж останніх 5 років. Тому, Україна, більш за все, значно збільшить обсяги експорту зернових, якщо уряд не запровадить додаткові експортні обмеження.

Водночас у маркетинговому році 2011/12 в Україні очікується найнижчий врожай рапсу (1.3 млн т) за останні чотири сезони. В основному це пов'язано із несприятливими погодними умовами. В результаті експорт рапсу, який традиційно становить близько 90% врожаю, буде нижчим. Однак номінальний експорт буде підтриманий вищими світовими цінами.

Приватизація. Фонд державного майна України (ФДМУ) затвердив графік продажу одинадцяти обленерго. Аукціони мають бути проведені до кінця жовтня 2011 року. 25% Київоленерго, 50% Закарпаттяобленерго і 45% Західенерго повинні бути запропоновані до продажу вже в серпні. Пакети їх акцій відразу ж були передані від Державної енергетичної компанії України до ФДМУ. Конкурсна комісія повинна складатися з представників Міністерства енергетики та вугільної промисловості, Міністерства фінансів, профспілок. ФДМУ попросив обленерго надати свою фінансову звітність з метою її подальшого фінансового аналізу, необхідного для оцінки початкової вартості для аукціону. Таким чином, підготовчі процедури були повністю виконані, важливим залишається сама організація і проведення аукціону.

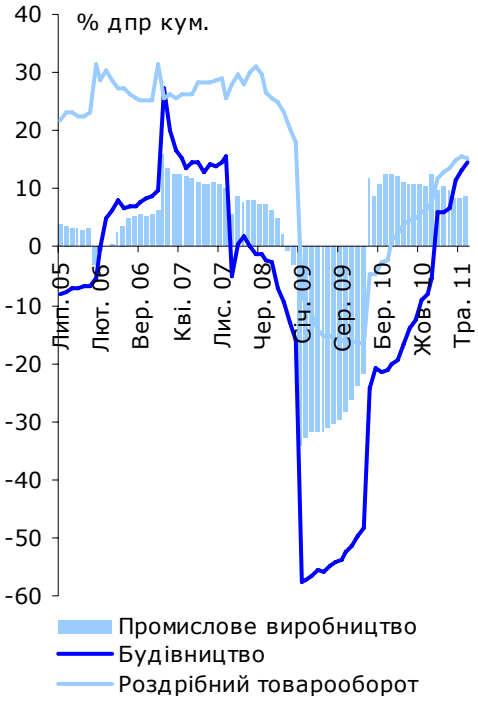
22 липня Президент підписав Закон України про скорочення списку об'єктів, що не підлягають приватизації. Таким чином, цей закон усуває обмеження щодо продажу низки об'єктів авіаційної промисловості, залізничного машинобудування, портової інфраструктури, деяких підприємства ДАК "Хліб України", підприємств титанової промисловості, спиртової галузі. Однак залишається незрозумілим, коли саме ці об'єкти будуть виставлені на продаж.

Зовнішній сектор: Рахунок операцій з капіталом та фінансових операцій став від'ємним

У червні дефіцит поточного рахунку скоротився до 0,2 млрд дол. США з 0,7 млрд дол. США в травні через нижчий дефіцит торгівлі товарами. Так, експорт зріс через відновлення експорту зернових після заміни квот на експортні мита. Водночас, темпи зростання неенергетичного імпорту сповільнились.

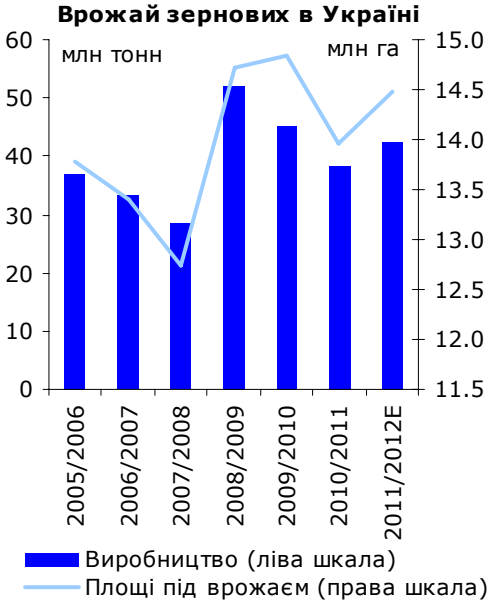
В цілому в першому півріччі 2011 року дефіцит поточного рахунку становив 2,5 млрд дол. США порівняно із профіцитом у сумі 0,6 млрд дол. США в такому ж періоді минулого року. Зокрема дефіцит торгівлі товарами більш, ніж подвоївся, оскільки імпорт

Тенденції реального сектору

Джерело: Держкомстат

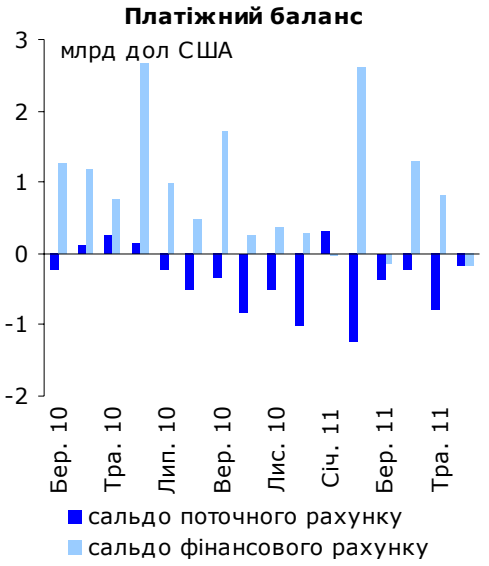
Врожай зернових в Україні

Примітка: Е - оцінка
Джерело: розрахунки Інституту на основі даних USDA

відновлювався швидше, ніж експорт (відповідно вони зросли на 51,3% дпр та 42,7% дпр). Експорт товарів був підтриманий вищими цінами на головні українські товари, насамперед чорні метали та мінеральні продукти. Покупка енергоносіїв та машинобудівної продукції зробили найбільший внесок до зростання імпорту товарів.

Сальдо рахунку капіталу та фінансових операцій сало від'ємним у червні у сумі 0,2 млрд дол. США. Це пояснювалось значним обсягом виплат по зовнішнім запозиченням приватним сектором, а також значним обсягом покупки готівкової іноземної валюти. В цілому у першому півріччі профіцит рахунку капіталу та фінансових операцій становив 4,3 млрд дол. США.

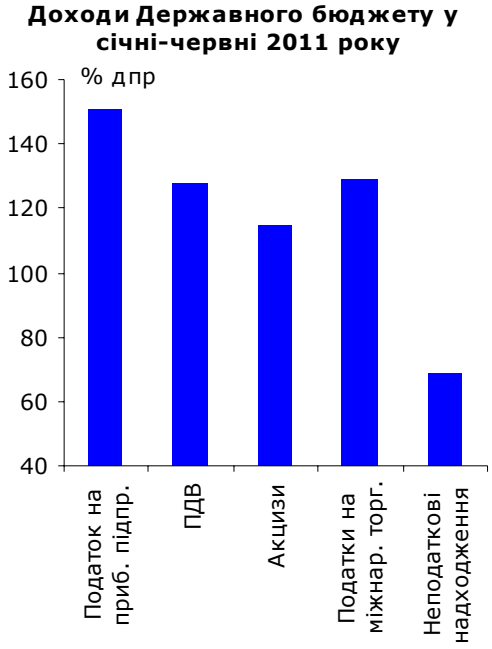
Джерело: попередні оцінки НБУ

Фіскальна політика: Дефіцит Державного бюджету збільшився

Виконання бюджету. У першій половині 2011 року доходи загального фонду Державного бюджету були виконані на 100,4% від плану за рахунок вищих, ніж передбачалося, надходжень від податку на прибуток підприємств та рентних платежів. Доходи від інших основних джерел були нижчими, ніж планувалося.

За даними Державного казначейства в січні-червні доходи Державного бюджету (загальний і спеціальний фонд) збільшилися на 24,4% дпр до 139,4 млрд грн. Це головним чином пов'язано з відновленням економіки й низькою статистичною базою минулого року. Зокрема надходження від податку на прибуток підприємств зросли на 50,4% дпр, передусім, завдяки збільшенню прибутку промислових підприємств. Доходи від ПДВ збільшилися на 27,9% дпр за рахунок зростання ПДВ, сплаченого з вироблених в Україні товарів та послуг (на 85,1% дпр), а також ПДВ з імпорту (на 23,6% дпр). Також це збільшення частково пов'язано зі змінами у адмініструванні ПДВ, спрямованими на зменшення випадків ухилення від сплати податку. Крім того, через підвищення ставок зросли доходи від рентних платежів та акцизів. Водночас неподаткові надходження знизилися на 31,5% дпр, що, насамперед, пов'язано зі зміною класифікації, а також нижчим, ніж попереднього року, прибутком НБУ, що перераховано до Державного бюджету.

Видатки загального фонду Державного бюджету склали 95,3% від плану. При цьому видатки на охорону навколишнього природного середовища та житлово-комунальне господарство мали найнижчий рівень виконання. Дефіцит загального фонду Державного бюджету збільшився в чотири рази порівняно з першими п'ятьма місяцями цього року до 8,9 млрд. грн. Проте, він не перевищив запланованого рівня (14,1 млрд грн.).

Джерело: звіти Державного казначейства

Поправки до податкового законодавства. 7 липня Верховна Рада внесла зміни до Податкового кодексу України. Вони спрямовані на врегулювання деяких проблемних питань, що виникли після набуття чинності Кодексу. Зокрема, чимало з термінів, що містяться у Кодексі, були узгоджені або змінені з метою наближення податкового та бухгалтерського обліку. Підприємців, що працюють на спрощеній системі оподаткування, звільнили від перевірок до моменту визначення нових правил щодо їхнього оподаткування. Крім того, були уточнені підстави для податкових перевірок і стягнення штрафів для інших платників податків. Також, цей Закон спрощує оподаткування операцій з цінними паперами та створює більше можливостей для сільськогосподарських виробників щодо пред'явлення вимог щодо відшкодування ПДВ з реалізації продукції на внутрішньому ринку. Запровадження податку на нерухомість було перенесено з 1 січня на 1 липня 2012 року у зв'язку із неготовністю місцевих органів влади до ефективного впровадження цього податку. Більшість із змін до Кодексу можуть вважатися корисними для бізнесу, проте, проблеми проведення вибіркових податкових перевірок та незбалансовані відносини між податковими органами та підприємствами залишилися невирішеними. Крім того, не усунули проблеми, пов'язані із реєстрацією платників ПДВ.

Соціальна політика: Пенсійний фонд, ймовірно, має розрив ліквідності

В січні-липні власні доходи Пенсійного фонду зросли на 19,8% дпр, сповільнившись з 21,0% дпр в першому півріччі року. Це, насамперед, пов'язано із набуттям чинності законодавчих змін, відповідно до яких приватні підприємці, які працюють на спрощеній системі оподаткування, були зобов'язані сплачувати пенсійні внески принаймні на мінімальному рівні з липня 2010 року. Зростання заробітних плат залишається основним чинником збільшення доходів Фонду.

Сукупне фінансування, яке надійшло до Пенсійного фонду за перші сім місяців 2011 року, зросло на 4,2% дпр, оскільки трансферт з Державного бюджету скоротився порівняно із відповідним періодом минулого року. Водночас видатки на виплату пенсій та грошової допомоги зросли на 11,9% дпр, що може свідчити про існування розриву ліквідності бюджету Фонду. Його, ймовірно, було традиційно профінансовано за рахунок позик Державного казначейства.

Ринок праці: Зростання заробітної плати сповільнилось в червні

В червні середньомісячна заробітна плата зросла на 5,2% дпм, що дещо повільніше, ніж сезонний приріст заробітної плати за попередні роки. Традиційно найбільше підвищення оплати праці відбулось в державних секторах, насамперед освіті, що пояснюється виплатою відпускних працівникам. Водночас, інші сектори дуже помірно збільшили заробітна плати. Зокрема рівень оплати праці в промисловості зріс на 1,8% дпм, що частково може пояснюватись більшою кількістю відпрацьованого часу. Компанії фінансового сектору знизили заробітні плати для своїх працівників на 5,0% дпм. В цілому в січні-червні середня заробітна плата зросла на 18,4% дпр в номінальному виразі і на 8,1% дпр в реальному виразі.

Середня заробітна плата

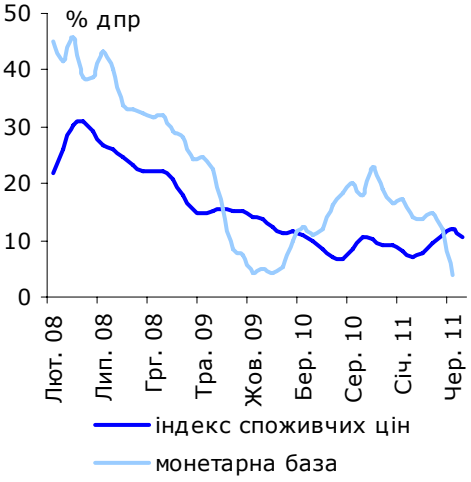

Джерело: Держкомстат

Монетарна політика: ІСЦ знизився

В липні ІСЦ знизився на 1,3% дпм через сезонно нижчі середні ціни на продовольчі продукти. Зокрема стрімке скорочення цін на овочі на 32,6% дпм не було нівельовано підвищенням цін на деякі інші товари, як-то яйця, м'ясо та хліб. Житлово-комунальні тарифи не було підвищено, оскільки уряд надалі відклав рішення щодо збільшення тарифів на газ для населення. В цілому зростання ІСУ сповільнилось до 10,6% дпр в червні порівняно із 11,9% дпр в червні. Водночас зростання базової інфляції прискорилось до 8,6% дпр.

Динаміка монетарної бази та індекса споживчих цін

Джерело: Держкомстат, НБУ

Фінансові ринки: Україна обмежила внутрішні запозичення в червні

Державний борг. У липні Міністерство фінансів розмістило трирічні ОВДП на суму 0,6 млрд грн., що є найменшим обсягом випуску облігацій у 2011 році. Небажання уряду підвищувати ставки позначилося на зменшенні попиту на облігації. Зокрема відбулось незначне зростання середньої доходності за облігаціями до 10,1% річних з 9,4% у червні. Значні виплати основного боргу протягом наступних двох місяців (12,2 млрд грн), скоріш за все, призведуть до збільшення доходності. З початку 2011 року уряд здійснив продаж ОВДП на суму 18,7 млрд грн, що становить 41,5% від річного плану (без урахування неринкових розміщень).

Наприкінці липня Укравтодор отримав п'ятирічний кредит від Сбербанку Росії на суму 376 млн дол. США, який був наданий під гарантії уряду. Кошти будуть витрачені на реконструкцію і будівництво доріг, у тому числі доріг, які будуть задіяні в рамках проведення Євро-2012.

Обмінний курс. В липні міжбанківський обмінний курс гривні залишався стабільним на рівні 7,99 грн за дол. США. Міжбанківський валютний ринок був близьким до балансу, що призвело до нижчих інтервенцій НБУ. Міжнародні резерви НБУ зросли на 0,2 млрд дол. США в липні до 37,8 млрд дол.

Тема місяця: Державні закупівлі

Регулювання державних закупівель вимагає подальшого вдосконалення

Олександра Бетлій, Віталій Кравчук

В липні Президент підписав зміни до закону про Державні закупівлі (законопроект №7253), що на сьогодні поклало край жвавому обговоренню цього питання. Попередню версію закону було ветовано Президентом, оскільки його значно критикували експертне середовище, Європейська Комісія та Світовий Банк.

Початково Закон про Державні закупівлі було ухвалено в червні 2010 року після двох років визначення порядку закупівель урядом. Закон було схвально сприйнято Європейською Комісією, Світовим Банком та МВФ, оскільки він закріплював принцип недискримінації, відповідно до якого вітчизняні та іноземні підприємства повинні отримувати однакові умови участі в процедурі державних закупівель. Більш того, закон скорочував перелік товарів та послуг, закупівля яких повністю або частково звільнена від застосування загальних процедур. Було також вдосконалено адміністрування державних закупівель. Більш того, закон звузив підстави для проведення неконкурентних закупок, зокрема закупок в одного учасника.

Однак вже в січні 2011 року парламент включив постачання та транспортування електроенергії, природного газу, теплової енергії та води до переліку послуг, на які не поширюється дія закону про державні закупівлі. Оскільки такі зміни порушували принципи конкуренції Європейська Комісія та Світовий Банк призупинили бюджетну підтримку Україні.

Більш того, з кінця 2010 року у парламенті розглядався проект закону №7253, який був покликаний покращити окремі положення закону про Державні закупівлі з метою його гармонізації до положень європейського законодавства. Разом з тим, фінальна версія закону, ухваленого із зауваженнями Президента, не повністю відповідає найкращому досвіду з регулювання державних закупівель.

З одного боку, регулювання закону тепер поширюється на послуги з постачання та транспортування електроенергії, природного газу, теплової енергії та води. З іншого боку, перелік виключень було поширено на інші види закупівель, наприклад тих, що здійснюються Аграрним фондом.

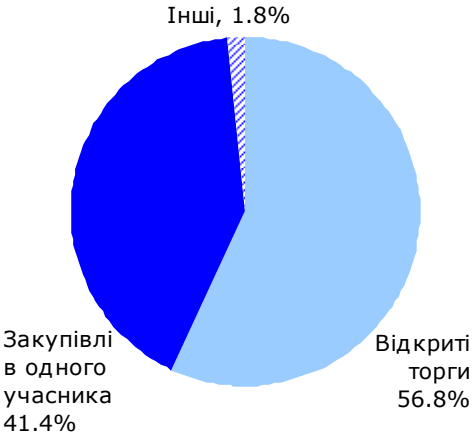
Багато положень, які викликають занепокоєння щодо можливого збільшення корупції, залишились в законі і після ветування. Зокрема закупівлі, які здійснюються державними та комунальними компаніями, які не отримують державної допомоги, виключено з-під регулювання закону. Однак така норма може виявитись неефективною через відсутність закону про державну допомогу.

Крім того, регулювання закупівель в одного учасника створює передумови для збільшення корупції. Зокрема відповідно до закону такі закупівлі можуть здійснюватись у випадку нагальної потреби, у зв'язку із виникненням особливих обставин та з метою стандартизації й уніфікації. Більш того, тепер Міністерство економічного розвитку не буде погоджувати проведення таких процедур. Рішення приймається самим замовником. Брак контролю може призвести до зловживань особливо зважаючи на те, що традиційно близько 25% закупівель здійснюються за процедурою закупок в одного учасника.

В цілому, включення до загального регулювання закупівель житлово-комунальних послуг та певне наближення українського закону до європейських стандартів є позитивним кроком. Разом з тим, відсутність контролю за закупівлями в одного учасника може призвести до більших зловживань та корупції, що навряд чи сприятиме плідній співпраці з Європейською Комісією.

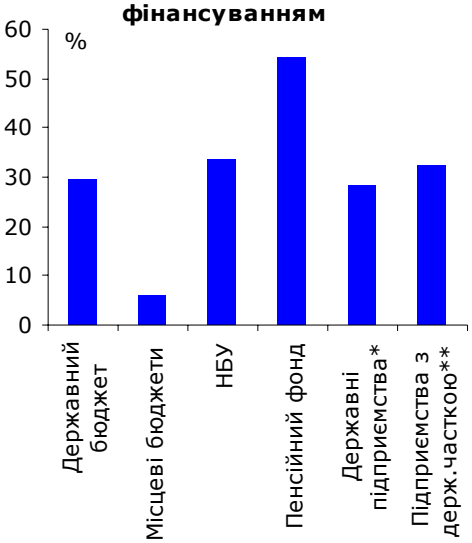
Цей додаток базується на коментарі «Державні закупівлі. Крок вперед і два назад», який було підготовлено в рамках проекту "Економічні аспекти Європейської інтеграції України крізь призму виконання пріоритетів ПДА: експертний аналіз, рекомендації та публічна дискусія".

Вартісна структура закупівель, 1 квартал 2011 року

Джерело: Держкомстат

Частка закупівель за процедурою в одного учасника за фінансуванням

Примітка: *Державні, комунальні, казенні підприємства, ** Підприємства із часткою держави або місцевих органів влади більше 50%

Джерело: Держкомстат

Економічні Тенденції		IIIкв10	IVкв10	Iкв11	IIкв11	Грд.	Січ.	Лют.	Бер.	Квіт.	Тра.	Чер.	Чер.
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-1,3	-1,0	5,3	3,2	-1,0	5,3	5,0	5,3	4,0	3,5	3,2	…
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	10,8	11,0	9,7	8,9	11,0	9,7	10,5	9,7	8,5	8,5	8,9	…
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-12,6	-5,4	6,8	14,5	-5,4	6,1	6,1	6,8	11,6	13,2	14,5	…
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	5,1	7,6	13,5	15,2	7,6	11,7	12,7	13,5	14,9	15,5	15,2	…
Середня заробітна плата	грн.	2332	2407	2389	2708	2239	2297	2338	2531	2533	2573	2708	…
ІСЦ	% дпр	10,5	9,1	7,7	11,9	9,1	8,2	7,2	7,7	9,4	11,0	11,9	10,6
ІВЦ	% дпр	19,2	18,7	20,3	20,0	18,7	18,0	21,4	20,3	20,8	18,8	20,0	20,3
Експорт (дол. США, кум.)*	% дпр	28,6	27,7	40,5	…	29,6	53,6	46,8	49,2	44,4	42,8[e]	…	…
Імпорт (дол. США, кум.)*	% дпр	28,2	30,1	52,8	…	33,7	54,4	64,1	58,5	52,3	52,9[e]	…	…
Баланс торгівлі товарами (кум.)	млрд. дол. США	-4,8	-8,4	-3,0	…	-9,3	-0,4	-2,1	-3,1	-3,8	-4,6[e]	…	…
Поточний рахунок, на кінець періоду**	млрд. дол. США	-0,5	-2,9	-1,3	…	-2,2	0,3	-0,9	-1,3	-1,5	-2,3	…	…
Поточний рахунок (кум.)	% ВВП	-0,5	-2,1	-3,9	0,0	x	x	x	x	x	x	x	x
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	34,7	34,6	36,4	37,6	34,6	35,1	36,7	36,4	38,4	37,9	37,6	37,8
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	18,0	15,8	13,7	3,9	15,8	17,1	14,0	13,7	14,7	12,1	3,9	…
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.	% річних	13,0	13,6	13,3	13,5	15,0	13,6	12,9	13,3	13,0	13,4	14,0	…
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	7,90	7,96	7,95	7,98	7,97	7,95	7,95	7,97	7,97	7,98	7,99	7,99
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	7,90	7,93	7,94	7,97	7,96	7,95	7,94	7,94	7,96	7,97	7,97	7,97
Обмінний курс, середній	євро	10,18	10,79	10,85	11,48	10,50	10,62	10,83	11,10	11,49	11,48	11,47	11,38

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки,
* Місячні дані наведені тільки для експорту/імпорту товарів (джерело: Держкомстат), квартальні дані наведені для експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)
[e] оцінка НБУ

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	914,7	1095,0
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,4	138,0
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,1	-15,1	4,2
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	10,2	-3,1	-21,9	11,2
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1	-1,0
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9	9,4
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5	20,9
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3	18,7
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,2	27,5	33,8	-36,7	27,1
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,0	35,5	38,6	-43,1	29,3
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,9	-1,9	-2,9
Поточний рахунок	% ВВП	4,7	3,7	7,6	5,9	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,2	-1,7	-1,7
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	6,5	5,3	9,2	9,9	4,5	5,7
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5	36,7
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4	-5,9
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0	39,5
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5	25,3
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4	15,8
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3	7,8	7,9
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7	8,0	8,0
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7	10,9	10,5
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9	11,7	10,6

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		II 08	III 08	IV 08	I 09	II 09	III 09	IV 09	I 10	II 10	III 10	IV 10	I 11
ВВП	млрд. грн.	236,0	276,5	244,1	189,0	214,1	250,3	259,9	219,4	260,2	304,7	310,3	263,6
Реальний ВВП	% дпр	6,2	4,3	-7,8	-19,6	-17,3	-15,7	-6,7	4,8	5,5	3,6	3,3	5,3
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	12,6	14,4	4,7	-14,5	-14,5	-14,3	-16,2	1,2	7,8	9,4	9,0	12,7
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	2,2	-5,3	7,4	0,2	-1,6	-4,3	-3,7	4,1	-1,9	3,7	5,0	0,1
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	9,1	-3,2	-23,1	-58,0	-55,9	-53,2	-33,7	-7,5	-1,2	12,6	10,6	4,5
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	13,8	21,0	-13,2	-22,2	-34,1	-30,9	6,9	-0,2	10,8	2,6	4,9	19,0
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	29,7	34,8	-11,8	-37,4	-52,3	-47,6	-11,1	-7,8	16,7	20,2	14,3	39,3
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	-4,1	23,8	19,2	-1,1	3,4	2,2	-11,6	4,9	0,1	-3,3	0,3	5,8
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	5,6	-1,5	-27,0	-33,7	-26,1	-25,6	6,5	14,4	16,1	12,5	15,0	12,9
Будівництво (реальна)*	% дпр	-18,7	-33,9	-39,5	-54,2	-42,7	-43,6	-32,8	-12,4	-8,7	7,4	1,3	7,8
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	8,8	-0,7	-6,2	-15,6	-15,7	-22,0	-16,4	1,1	-1,6	1,7	0,3	9,7
Транспорт (реальна)*	% дпр	14,6	10,1	-0,3	-13,4	-9,2	-5,7	-0,4	5,5	6,8	5,2	3,0	4,4
Платіжний баланс													
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-3,3	-2,1	-3,7	-0,6	-0,2	-0,1	-0,9	0,1	0,5	-1,1	-2,3	-1,3
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-7,0	-3,6	-9,4	-2,6	-0,6	-0,2	-2,7	0,2	1,5	-2,8	-6,0	-3,9
Баланс товарів	млн. дол. США	-4171	-3868	-3562	-882	-622	-1396	-1407	-1229	-818	-3103	-3562	-3034
Баланс послуг	млн. дол. США	308	1341	15	116	432	1256	550	1018	1219	1659	966	982
Поточні трансферти	млн. дол. США	833	831	723	632	667	640	722	608	728	797	842	1034
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	3091	3324	1058	883	1279	1210	1282	923	1196	1470	2170	867
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	160	-690	-967	-350	-351	-2286	1428	-307	804	2532	1288	1182
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	35,5	37,5	31,5	25,4	27,3	28,2	26,5	25,1	29,5	34,7	34,6	0,0
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	4,79	4,70	6,49	8,09	7,76	7,99	8,06	8,00	7,91	7,90	7,96	7,95
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	4,96	4,85	6,21	7,70	7,66	7,82	7,99	7,99	7,91	7,90	7,93	7,94
Бюджет													
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	32,0	29,5	31,6	35.9	30,6	25,5	36,0	30,6	30,0	23,0	32,0	32,0
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	5,1	4,3	4,9	5.3	5,3	4,4	4,7	4,9	4,8	4,3	4,8	4,9
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	4,5	5,0	6,3	4.0	3,3	3,7	3,6	4,3	3,0	3,4	4,2	4,4
Податок на додану вартість	% від ВВП	10,9	9,8	7,8	12.1	8,3	6,4	11,0	9,7	9,7	8,4	9,8	7,4
Акцизні збори	% від ВВП	1,3	1,2	1,4	2.0	2,3	2,5	2,6	2,4	2,9	2,5	2,5	2,1
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	31,6	27,2	41,2	35.4	36,6	29,6	34,5	32,7	38,2	30,0	37,2	32,1
Поточні видатки	% від ВВП	28,5	22,4	33,8	34.5	34,9	27,0	31,4	32,1	36,9	26,3	32,5	30,8
Капітальні видатки	% від ВВП	3,1	4,8	7,4	0.9	1,7	2,6	3,1	0,6	1,4	3,7	4,7	1,2
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	0,4	1,9	-10,3	0.0	-6,2	-4,5	1,1	-2,0	-7,9	-7,4	-5,6	-0,3
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,0	0,0	0,0	0.0	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,4
Ринок праці													
Середня зарплата (реальна)	% дпр	6,1	6,3	0,5	-11,7	-8,6	-10,7	-5,7	3,3	8,7	12,3	11,4	11,1
Доходи домогосподарств (реальні)	% дпр	10,1	6,6	2,7	-10,8	-6,9	-8,6	-7,6	3,7	11,8	11,0	14,7	8,7
Рівень безробіття (за методологією МОП)	% кум	6,2	6,0	7,5	9,5	9,1	8,6	8,8	9,0	8,5	8,1	8,1	8,7
Банківський сектор													
Грошовий агрегат М0	% дпр	48,6	37,9	39,3	33,9	22,8	11,5	1,5	5,4	9,9	17,4	16,5	15,7
Грошовий агрегат М2	% дпр	48,8	37,4	31,0	12,0	5,3	-1,4	-5,4	6,9	13,2	21,6	23,1	25,5
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	67,0	53,3	7,5	-10,9	-16,1	-25,4	-8,5	7,1	20,1	38,6	41,4	43,3
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	32,9	31,2	66,3	31,8	33,0	39,2	4,7	22,8	21,5	17,7	16,9	19,7
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	70,6	54,9	40,4	27,6	27,8	25,2	16,9	13,6	8,3	6,0	11,2	16,0
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	57,9	53,4	103,6	70,8	48,7	32,4	-15,2	-13,7	-10,5	-13,2	-8,3	-2,1
Довгострокові кредити комерціиних банків	% дпр	67,2	50,9	73,3	50,8	37,3	29,9	-3,8	-3,9	-2,8	0,6	-0,5	5,0
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	68,6	66,8	69,8	69,9	68,2	67,3	68,1	68,5	68,9	67,5	66,3	67,2
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	17,6	17,7	21,6	26,2	19,1	17,5	19,8	17,3	15,0	13,0	15,0	13,1
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	11,9	12,4	11,9	9,6	9,6	10,0	10,1	10,9	11,1	10,3	10,1	10,2

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості

[e] -за попередніми даними НБУ для платіжного балансу, оцінка номінального ВВП ІЕД, бюджетні дані з врахуванням відшкодування ПДВ

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, розроблений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.